

รายงานการประเมินความเสี่ยง
ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดแย้งกัน
ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ของ

เทศบาลตำบลโนนสุวรรณ
อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

การประเมินความเสี่ยง
ของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดแย้งกัน
ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
ประจำปี ๒๕๖๓

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร เทศบาลตำบลโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

๑.๑ ส่วนราชการ/อานาจหน้าที่

เทศบาลตำบลโนนสุวรรณ มีพื้นที่ประมาณ ๒.๒๖ ตารางกิโลเมตร เพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลตำบลโนนสุวรรณเป็นไปด้วยความสะดวก ได้กำหนดพื้นที่ออกเป็น ๑๐ ชุมชน มี ๑,๐๔๓ ครัวเรือน จำนวนประชากร ๓,๓๑๙ คน แบ่งการบริหารส่วนราชการ ประกอบด้วย

๑. **สำนักปลัดเทศบาล** มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานการเจ้าหน้าที่ งานพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว งานกิจการสภา งานทะเบียนราษฎร งานบัตรประจำตัวประชาชน งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษาความสงบภายใน งานธุรการ และงานอื่นๆ ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกอง หรือส่วนราชการใดในเทศบาล

๒. **กองวิชาการและแผนงาน** มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานวิเคราะห์นโยบายและแผน งานการจัดทาแผนพัฒนา งานจัดทำแผนดำเนินงาน งานติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา งานการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น งานนิติการ งานประชาสัมพันธ์ และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

๓. **กองคลัง** มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานการจ่าย การรับ การนาส่งเงิน การเก็บรักษาเงินและเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบใบสำคัญ ฎีกา งานเกี่ยวกับเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน เงินบำเหน็จบำนาญ เงินอื่นๆ งานเกี่ยวกับการจัดทางงบประมาณฐานะทางการเงิน การจัดสรรเงินต่างๆ การจัดบัญชี ทุกประเภท ทะเบียนคุมเงิน รายได้และรายจ่ายต่างๆ การควบคุมการเบิกจ่าย งานทางบทดลองประจำเดือน ประจำปี งานเกี่ยวกับการพัสดุของเทศบาล และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๔. **กองการศึกษา** มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดการบริหารการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษา การศึกษานอกระบบการศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัย อนุบาลศึกษา งานการศึกษาปฐมวัย งานกิจการเด็กและเยาวชน งานกีฬาและนันทนาการ งานกิจการศาสนา งานส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรม และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย (โดยมี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน ๑ ศูนย์)

๕. **กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม** มีหน้าที่เกี่ยวกับ สาธารณสุขชุมชน ส่งเสริมสุขภาพ และอนามัย การป้องกันโรคติดต่อ งานสุขภาพสิ่งแวดล้อมและอื่นๆ เกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุข

๖. **กองสวัสดิการสังคม** มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์ การส่งเสริมสวัสดิการเด็กและเยาวชน การพัฒนาชุมชน การจัดให้มีและสนับสนุนกิจกรรม การให้คาปรึกษาแนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคม และปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗. **กองช่าง** มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสำรวจ ออกแบบ การจัดหาข้อมูลทางด้านวิศวกรรม การจัดเก็บและทดสอบคุณภาพวัสดุ งานออกแบบและงานเขียนแบบ การตรวจสอบ การก่อสร้าง งานควบคุมตามระเบียบกฎหมาย งานแผนการปฏิบัติงานก่อสร้างและซ่อมบำรุง การควบคุมการก่อสร้างและซ่อมบำรุง งานแผนงานด้านวิศวกรรม การรวบรวมประวัติติดตาม งานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและที่ได้รับมอบหมาย

๘. **กองประปา** มีหน้าที่ควบคุมดูแลและรับผิดชอบเกี่ยวกับ การผลิตและจำหน่ายน้ำประปาเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ รวมทั้งการปฏิบัติงานต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๙. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่เกี่ยวกับ งานตรวจสอบบัญชี ทะเบียน เอกสารการเบิกจ่ายเงิน ตรวจสอบภาษีทั้งภายนอกและภายใน การตรวจสอบพัสดุและทรัพย์สิน การตรวจสอบการทาประโยชน์จากทรัพย์สินของเทศบาล และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ จำนวนบุคลากร/ประกอบด้วย

หน่วยงาน	พนักงานเทศบาล	พนักงานครูเทศบาล	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	รวม
สำนักปลัด	๘	-	๕	๕	๑๘
กองคลัง	๓	-	๒	-	๕
กองช่าง	๓	-	๒	-	๕
กองสาธารณสุขฯ	๒	-	-	๓	๕
กองวิชาการฯ	๒	-	-	-	๒
กองการศึกษา	๓	๓	-	๑	๗
กองประปา	-	-	-	๒	๒
กองสวัสดิการสังคม	๑	-	-	๑	๒
รวม	๒๒	๓	๙	๑๒	๔๖

ที่มา สำนักปลัดเทศบาล

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในเกิดการทุจริตของเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้หลัก

Swot Analysis ดังนี้

สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย

จุดแข็ง (Strength : S)

๑. เทศบาลตำบลโนนสุวรรณ มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารภายในที่ชัดเจน และมีคำสั่งมอบหมายเจ้าหน้าที่ในทุกระดับ

๒. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบภายใน เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานการบริหารงาน และส่วนราชการในสังกัดว่าเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ ฯลฯ หรือไม่

๓. มีการมอบหมายงานในลักษณะตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) เช่น กำหนดเจ้าหน้าที่รับเงิน ออกใบเสร็จรับเงินและลงบัญชี ไม่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของบุคคลเพียงคนเดียว

๔. เทศบาลกำหนดนโยบาย มาตรการ เพื่อให้บุคลากรในสังกัดเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ ดำเนินการตามประกาศเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ เรื่อง การแสดงเจตจำนงสุจริต เสริมสร้างคุณธรรม และความโปร่งใสในการบริหารราชการ

๕. ผู้บริหารให้ความสำคัญเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตกับสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด การส่งเสริม สนับสนุน เผยแพร่และประสานงานการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริตให้กับบุคลากรในสังกัด และประชาชนทุกภาคส่วนในพื้นที่

๖. มีการประชุมผู้บริหาร หัวหน้าส่วนราชการ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อติดตามงาน แจ้งข้อราชการ นโยบาย และระเบียบกฎหมายต่างๆ

๗. มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ และผลการดำเนินงาน ทางสื่อต่างๆ ของเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

ขาดเจ้าหน้าที่ในบางหน่วยงาน มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติหน้าที่แทน จึงต้องมีการปรับปรุงภารกิจงานที่ไม่ตรงตามตำแหน่งอาจเกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน

สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย

โอกาส (Opportunities : O)

(๑) ระเบียบกฎหมายที่กำหนดให้มีกลไกในการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๖๐ มาตรา ๖๓ บัญญัติว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุนและให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๗๖ “รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐ ต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดหาบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน รวมตลอดทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ”

(๒) คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗

ข้อ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้าง ธรรมภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิด การทุจริตประพฤติมิชอบได้

(๓) การขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ถือเป็น การแปลงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดความตระหนักที่จะกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม และมาตรการใดๆ ที่ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

(๔) การกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ถือเป็นโอกาสที่ทุกหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งรวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทบทวนการปฏิบัติงานและการบริหารเพื่อปรับการทางาน และการบริหารงานองค์กรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ป.ป.ช. กำหนด เพื่อให้องค์กรเป็นองค์กรที่โปร่งใสปราศจากการ ทุจริตอันจะเกิดภาพลักษณ์ที่ดีกับองค์กร

(๕) การตรวจสอบการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทำให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีความระมัดระวังในการปฏิบัติงานมากขึ้น ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย มีความคุ้มค่า

อุปสรรค (Threat : T)

ระเบียบ กฎหมายในการปฏิบัติงานบางเรื่องขาดความชัดเจน ทำให้การปฏิบัติงานอาจจะทำให้เกิดการสูญเสียต่อการทุจริตได้ เช่น การกำหนดราคากลาง ซึ่งพัสดุบางรายการมิได้มีการกำหนดไว้ในประกาศของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง หรือพาณิชย์จังหวัด

รายงานประเมินความเสี่ยงทุจริตการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ปี พ.ศ.๒๕๖๓

๑. กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ

- ๑.๑ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดซ้ำอีก
- ๑.๒ Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อสงสัยบ้างเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- ๑.๓ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสูญเสียต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่าโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าจะไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้ทาการทุจริตเข้ามาได้อีก
- ๑.๔ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าอนาคต (Unknown Factor)

๒. ขอบเขตความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย

- ๒.๑ ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้วยการอนุมัติ อนุญาต ตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๒ ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้วยการจัดซื้อ จัดจ้าง
- ๒.๓ ความเสี่ยงการทุจริตจากภาระงานด้านภารกิจหลักตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

๓. การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ๙ ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

เทคนิคในการค้นหาความเสี่ยง เพื่อการระบุความเสี่ยง ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

๑. การ Workshop
๒. การระดมสมอง
๓. การออกแบบสอบถาม
๔. การถกเถียงยกประเด็นที่มีโอกาสเกิด
๕. การสัมภาษณ์
๖. การเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติกับหน่วยงาน องค์กรอื่น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตครั้งนี้ใช้วิธีระดมสมอง เพื่อระบุความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง สามารถระบุความเสี่ยงได้ดังนี้

ตาราง ๑ ระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

การปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง	ระบุรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor เคยรับรู้มาก่อนเคยเกิดมาก่อน	Unknown Factor พยากรณ์ล่วงหน้า
<u>การจัดทำร่างขอบเขตงาน</u> ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค		-การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะคุณสมบัติทางด้านเทคนิคไม่เหมาะสม เกินความจำเป็น ทำให้ต้องใช้ต้นทุนเกินความจำเป็น
<u>การกำหนดราคากลาง</u> ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค	-ผลการประกวดราคา ราคากลางสูงกว่าราคาที่ประกวดได้เกินกว่าร้อยละ ๑๕	
<u>การตรวจการจ้าง</u> ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต -มีกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม อาจมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน หรือการสร้างอุปสรรค	-คณะกรรมการตรวจการจ้าง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจสอบเฉพาะเอกสาร รายงานการจ้าง เป็นส่วนมาก โดยไม่ได้เห็นหน้างานตลอดการตรวจสอบ อาจไม่ครบถ้วนด้วยปริมาณงานที่มาก รายละเอียดการจ้างมาก	
Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีมานานอยู่แล้ว	
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)	

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงทางทุจริต จากตารางที่ ๑ มาแยกเพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไปจรรยา เที่ยว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสีไปจรรยา ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไปจรรยา มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่มี ความเสี่ยงทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
การจัดร่างขอบเขตงาน (tor)	✓			
การกำหนดราคากลาง		✓		
การตรวจการจ้าง การตรวจรับพัสดุ		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

คือ การกำหนดค่าคะแนนความเสี่ยงของปัจจัยความเสี่ยงตามตาราง ตาราง ๒.ตามระดับคะแนนความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณกับระดับคะแนน ความรุนแรงของผลกระทบ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ ต้องหาการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาศิเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือระดับด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING

ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง (ตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix) ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความจำเป็น การเฝ้าระวัง	ระดับ ความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่า ความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง)
๑. ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	๒	๑	๒
๒. ขั้นตอนการ กำหนดราคากลาง	๒	๒	๔
๓. ขั้นตอนการ ตรวจสอบการจ้าง ตรวจสอบพัสดุ	๒	๒	๔

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น.X.รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน การควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตาราง ๔ แสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนจัดทำ TOR	ดี	ต่ำ (๑)	2 ค่อนข้างต่ำ(๒)	ปานกลาง(๓)
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง		4 ค่อนข้างต่ำ (๔)	ปานกลาง(๕)	ค่อนข้างสูง(๖)
การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจสอบการจ้าง ตรวจสอบพัสดุ	พอใช้	4		
		ปานกลาง(๗)	ค่อนข้างสูง(๘)	สูง(๙)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในขั้นตอนที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยงระดับสูง หรือค่าความเสี่ยงระดับ ๕ หรือ ๖ หรือ ๗ หรือ ๘ หรือ ๙ โดยเฉพาะช่องสูง ๙ ควรเลือกมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตก่อนเป็นอันดับแรก

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว พบว่า ค่าประเมินความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ๒-๔ หรืออยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ.-.ค่อนข้างต่ำ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ ดี.-.พอใช้ การบริหารจัดการความเสี่ยงจะอยู่ในระดับเฝ้าระวัง และทำกิจกรรมบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดการรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๖ เพื่อติดตามเฝ้าระวัง เป็นการประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรม ตามแผนบริหารความเสี่ยงของขั้นตอนที่ ๕ ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการสร้างตะแกรงดัก เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใด โดยการแยกสถานการณ์เฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริตต่อไป ออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง สีแดง ตารางที่ ๖ ตารางจัดการรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	แดง
1.การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR) (ค่าความเสี่ยงรวม = 2)	✓		
2.การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง (ค่าความเสี่ยงรวม = 4)		✓	
3.การจัดซื้อจัดจ้าง ขั้นตอนการตรวจการจ้าง ตรวจรับพัสดุ (ค่าความเสี่ยงรวม = 4)		✓	

สถานะสีเขียว : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม

สถานะสีเหลือง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการ ทุจริตลดลง ค่าความเสี่ยงรวมไม่เกินระดับ ๖

สถานะสีแดง : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ นโยบาย โครงการ กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ค่าความเสี่ยงรวมเกินระดับ ๖

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทาระบบการบริหารความเสี่ยง แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๗, ๘ และ ๙ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกินกว่าการยอมรับ ควรมีแผนงาน มาตรการ กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๔, ๕ และ ๖ ความเสี่ยงอยู่ในระดับเกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ค่าระดับความเสี่ยงรวม = ๑, ๒ และ ๓ ค่าความเสี่ยงรวมอยู่ในระดับยังไม่เกิด ควรเฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๗ แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลโนนสุวรรณ

ระบุความเสี่ยงด้านการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การจัดซื้อจัดจ้าง	ค่าประเมินความเสี่ยงรวม	แนวทาง/กิจกรรมบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. ขั้นตอนการจัดทำร่างขอบเขตงาน (TOR)	๒	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมฝึกอบรม ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต การส่งเสริมวัฒนธรรมสุจริต ให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างการมีส่วนร่วมเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริต เช่น พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มช่องทางการร้องเรียนทุจริต ที่มีประสิทธิภาพ กิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ ด้านการดำเนินนโยบายต่อต้านทุจริตแก่คู่ค้า รัฐวิสาหกิจ เป็นต้น
๒. ขั้นตอนการกำหนดราคากลาง	๔	
๓. ขั้นตอนการตรวจการจ้าง ตรวจรับพัสดุ	๔	